

Uitgegeven door
Geor. TERLAAK
Hoofdredacteur
Drs. N. STREEFLAND

Redactie

en

Administratie
Olanjeaan, Lood 13
Telefoon 171

Aankomst H.G. - Bureau
Mevr. Leeuwenburgh, p.a.
Boschmanstraat 1, Yonon
Agent te Har: Bakkerij
„Braun“
Agent te Manokwari:
H. J. L. L. L.

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO 288

ZATERDAG 10 DECEMBER 1960

Abonn. prijs f 6,- per
maand f 16,- per kwar
taal bij vooruitbet.
Postabonnementen
f 7,50,- per maand.
f 20,50 per kwartaal
Advertentie tarieven
f 0,40 per mm. Bij con-
tract (tenminste 1000
mm.) f 0,30 per mm.
Familieberichten
f 0,32 per mm.

DEN HAAG reageert op verklaring van Soebandrio

Uit Den Haag wordt bericht:

Een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken, heeft donderdag desgevraagd meegedeeld, dat uit gegevens die het Ministerie van Buitenlandse Zaken hebben bereikt blijkt, dat minister Soebandrio inderdaad in de door de persbureaus aangegeven zin vragen van de pers heeft beantwoord.

De opmerking van minister Soebandrio, dat het thans moeilijk is te garanderen, dat er geen gewapend conflict zal ontstaan tussen Nederlandse en Indonesische troepen, is in strijd met de haardelijk van officiële Indonesische zijde gegeven verzekeringen, dat Indonesië slechts met vreedzame middelen de strijd om "Irian" zou voeren.

Deze verzekeringen zijn zowel in diplomatieke contacten als in het openbaar gegeven, aldus de woordvoerder.

Naar aanleiding van de verklaringen van minister Soebandrio, dat er eilandjes in het grensgebied zouden zijn, die in het verleden nu eens door Indonesische troepen en dan weer door Nederlandse troepen zouden zijn bezet, verklaarde de woordvoerder, dat er geen sprake van enig misverstand over de grens van Nederlands Nieuw Guinea kan zijn, of ooit is geweest.

De door minister Soebandrio bedoelde

Rebellan op Sumatra nog niet verslagen

Het oppercommando van het Indonesische leger schat dat er nog ongeveer 17.000 rebellen in Sumatra moeten zijn. Volgens een correspondent van de ABC houden deze meer dan 30 bataljons Indonesische regeringstroepen gebonden.

De commandant van de Indonesische troepen in Sumatra, de brigade-generaal Soeprapto zei, dat hij geen vat had op de rebellen, die steeds weer een treffen met de regeringstroepen vermijden. Generaal Soeprapto zei, dat als gevolg van de smokkel in Oost-Sumatra de rebellen nog enigzins werden bevoorrad.

De rebellen waren nog het sterkst in het centrale deel van het eiland waar de opstand uitbrak in 1958, terwijl de rebellen zich hier hebben ingegraven. In het Zuiden was het grootste probleem volgens de generaal om de rebellen uit hun stellingen te slaan en hun verbindingen te verbreken.

In het Noorden van Sumatra geeft het leger veel moeite en tijd aan opbouwwerk. Voorbereidingen waren getroffen, voor een schema van een hydro-electrisch project in de Asahanrivier, waar door de helft van Sumatra van electriciteit kan worden voorzien.

K.U.E. - Propaganda avond te Sentani

In aansluiting op de oprichtingsvergadering te Dojo, heeft de KENA UW EMBAY Donderdagavond te Sentani een propaganda-avond gehouden.

Onder grote belangstelling voerden enige sprekers het woord, zij spraken o.a. over de doelstellingen van de partij, over verplicht onderwijs, onderwijs voor de oudere leeftijdsgroepen en mogelijke industrialisatie.

Veel aandacht werd besteed aan de punten recht en orde en men wees er dan ook op dat K.U.E. zich bij het voeren van haar propaganda zal onthouden van onwettige middelen, opruiende taal en ongefundeerde kritiek op andere partijen.

Na afloop van de vergadering werden enige films over de opbouw in Nederlands Nieuw Guinea vertoond, die bij de ca. 300 aanwezigen zeer in de smaak vielen.

situatie heeft zich dan ook nimmer voor gedaan.

Met de meeste nadruk wees de woordvoerder derhalve de mogelijkheid van een bezetting door Nederlandse troepen van enig eiland buiten de grens van Nederlands Nieuw Guinea af en vanzelfsprekend kan er dan ook geen sprake zijn van de door minister Soebandrio bedoelde vergissingen.

Over de door minister Soebandrio aan Nederland toegedachte agressieve bedoelingen verwees de woordvoerder naar de op 4 oktober van dit jaar door minister Luns in de assemblee der Verenigde Naties uitgesproken rede, waarin werd gezegd: "dat mijn land op enigerlei wijze agressieve bedoelingen teneen zien van Indonesië zou hebben, is een zo fantastische gedachte, dat ik mij niet kan voorstellen, dat enig verstandig mens daar geloof aan kan hechten."

Oorlog en landbouw zijn belangrijkzaken in de Baliem. Jammer genoeg beschikken we niet over een foto van het oorlogsbedrijf. Daarom hierboven een afbeelding van een Dani-schone, bezig met het oogsten van zoete aardappelen.

Goede kans op E.E.G.-fondsen voor Rijstproject Koembe

E.E.G.-missie adviseert tot coöp. kernbedrijven te Grime en Ransiki

De Directeur van Economische Zaken de heer J.G. Rozenboom, maakte j.l. donderdag de voorlopige resultaten bekend van het bezoek van de missie van de Europese Gemeenschap aan Nieuw Guinea.

Deze missie die zoals wij reeds meldde en een Nederlander, was in de eerste het Koembe rijstproject bij Merauke. Dit project is door de Nederlandse regering officieel ingediend om voor EEG financiering in aanmerking te komen.

De Dienst van Economische Zaken wist tot voor kort vrij weinig van de plannen met betrekking tot het Koembeproject af, aldus de heer Rozenboom, omdat dit project in Den Haag werd uitgewerkt, o.a. door het ingenieursbureau Nedeco. Tot nu toe bevindt zich te Koembe slechts een zgn. "pilot project", een proefbedrijf dat wordt beheerd door de Stichting tot Voorbereiding van Agrarische Bedrijven in Den Haag. Het bezoek van de EEG-missie is dan ook uit informatief oogpunt voor Hollandia van groot belang geweest.

KOSTPRIJS

In Nederland waren exploitatiebudgetten opgesteld, die door de deskundigen aan de plaatselijke omstandigheden werden getoet. In het bijzonder was de missie geïnteresseerd in de kostprijs van de rijst die door het uiteindelijke bedrijf zou worden geproduceerd. Het uitgangspunt van hun oordeelsvorming was, dat het project aantrekkelijk zou zijn, als de prijs niet boven die van importrijst zou komen te liggen.

Aanvankelijk was de reden om te veronderstellen, dat het Koembe project slechts een zeer marginale rentabiliteit zou bezitten, maar later bleek, dat bepaalde kostenfactoren voordeliger waren, dan in het uitgewerkte budget was gesteld. De kans dat het project voor EEG financiering zal worden goedgekeurd is daardoor aanzienlijk gestegen.

VOLDOENDE VOOR GEHELE RIJST BEHOEFTE VAN NED. NIEUW GUINEA

Het Koembe rijstproject zou een oppervlakte krijgen van bijna 5000 Ha en zou voldoende produceren om de gehele rijstbehoefte van Nederlands Nieuw Guinea te dekken. Voor de vestiging van dit bedrijf is een investering begroot van ongeveer 47 miljoen gulden, welk bedrag door de EEG beschikbaar gesteld zou worden. De exploitatie van het bedrijf zou in handen komen van de Stichting Agrarische bedrijven.

In de omgeving van het eigenlijke bedrijf, waar mechanische, natte rijstbouw zal plaatsvinden, zal door de Landbouw Voorlichtings Dienst de bevolkingsrijstbouw worden geïntrodu-

bestond uit een Duitser, een Fransman plaats gekomen voor een bezoek aan dit project is door de Nederlandse regering in aanmerking te komen.

ceerd, die van de faciliteiten van het mechanisch bedrijf zal kunnen profiteren, aldus de heer Rozenboom. Behalve in het Koembeproject, dat reeds officieel te Brussel was ingediend, was de missie ook geïnteresseerd in enkele projecten die waarschijnlijk te zijner tijd te Brussel zullen worden voorgedragen voor EEG steun.

Het zijn de streekplannen voor de Grime-vlakte en het gebied van Ransiki en voorts het streekplan voor Fak-Fak met de wegen die bij deze projecten behoren. Deze plannen, worden door de Dienst van Economische Zaken voorbereid en het verschil met het Koembe rijstproject is vooral, dat er een productie wordt gepland, die gericht is op export in plaats van op de binnenlandse markt.

DEPER DAN ALLEEN INFRASTRUCTUUR

Ook met betrekking tot deze projecten mag het bezoek als zeer nuttig beschouwd worden, zo oordeelde de heer Rozenboom mee, en wel om de volgende redenen:

De economische projecten van Nieuw Guinea hebben meestal betrekking op primaire productie. De EEG heeft echter op dit gebied in andere geassocieerde landen nog geen ervaring opgedaan. In de Afrikaanse landen bepaalt ze zich tot het financieren van verbeteringen in de "infrastructuur" (wegen, bruggen, kanalen, etc.) ten behoeve van een reeds bestaande primaire productie. Het moet daarom voor Nieuw Guinea van groot belang geacht worden, dat de missie ter plaatse met de specifieke problemen van de Nieuw Guinese projecten heeft kennis gemaakt.

Een gevolg van de in Afrika gebruikelijke gang van zaken is, dat de vraag of het geïnvesteerde geld wel aan de bevolking ten goede komt er niet relevant is. Wegen, bruggen en kanalen komen nu eenmaal het publiek-in-het-algemeen ten goede.

Maar bij primaire productieprojecten komt de bovengenoemde vraag wel aan de orde: welke status moeten de te stichten kernbedrijven krijgen: overheidsbedrijven, stichtingsbedrijven, of bevolkingsbedrijven?

MEER COÖPERATIEF KARAKTER

Zowel in Grime als Ransiki had het Gouvernement min of meer besloten

tot gouvernementsbedrijven. Op aanraden van de EEG-missie zal men de te stichten kern-bedrijven echter een meer coöperatief karakter geven, met de mogelijkheid om ze later, zodra de bevolking voldoende technisch geschoold is, te verdelen in gezinsbedrijven.

(Zoals bekend wil men zowel te Grime als Ransiki een groot en modern kern- of voorbeeldbedrijf stichten, met daaromheen de bevolkingsbedrijven).

In Ransiki heeft men de 12 Ha grote proeftuin van de "Negumij" die aanvankelijk een plantage wilde stichten maar kort geleden zijn optie terug gaf, als uitgangspunt van een kernbedrijf gekozen. In Ransiki treft men bovendien nog aan het groente en cacao-bedrijf van de heer Staring, dat met een gouvernementscrediet en volgens door de heer Staring zelf uitgedachte methoden, zal worden uitgebreid tot honderd Ha.

WEGEN

De weg die in Ransiki voor de ontsluiting van het gebied moet worden aangelegd wil de missie in plaats van naar Oransbari liever naar Sjeri aanleggen, omdat daardoor tevens een belangrijk ijzerhoutareaal zou worden ontsloten. De mogelijkheden van steigerbouw zullen wat dit betreft doorslaggevend zijn.

In deze projecten financieert de EEG het geheel tot het bouwrijp maken van de grond. Het beplanten van het areaal komt echter voor rekening van het Gouvernement. Het ligt voorts in de bedoeling om gegadigden voor een klein gezinsbedrijf eerst op het kernbedrijf een scholing te geven.

"PRIORITET" DER POLITIEK NIET ONLOGISCH

De heer Rozenboom verklaarde, dat hij bij de regeling van de grond- en migratiekwesties voor deze projecten veel heil verwacht van de komende politieke ontwikkeling. Met name de streekraden kunnen hier beslissingen nemen, die gemakkelijker door de bevolking zullen worden aanvaard, dan wanneer het "printahs" van het bestuur zouden zijn.

De heer Rozenboom meende, dat het aantoonde dat het niet noodzakelijkerwijs onlogisch behoefde te zijn om de politieke ontwikkeling aan de economische te laten vooraf gaan. In het omgekeerde geval staat men namelijk op een gegeven moment steeds voor het feit, dat de bevolking geen deel heeft aan de economische organisatie die met westerse middelen is opgebouwd, en dit kan tot grote sociale spanningen leiden.

Al bent U ver van huis, wees met de feestdagen toch te midden van Uw geliefden in Uw vaderland.

Na toezending van een postwissel van f 17,50 zenden wij Uw vrienden en familieleden in Nederland een Kerstpakket, inhoudende:
1 BOTERKRANS à 500 gram, 1 MARSEPIJN KERSTKLOK, DRIE CHOC. KERSTFIGUREN, 1 DOOS MUSKETKRANSJES, 1 DOOS KERSTCHOCOLADE.

Beleefd aanbevelend, **O. GERRITS**. Banketbakkerij Kimm, Joh. Verhulststraat 98, Amsterdam.

BEKENDMAKING

Het Hoofd Residentie Landbouwvoorlichtingsdienst Hollandia deelt hierbij mede, dat i.v.m. de jaarlijkse stockopname, de laatste verkoopdag van de Landbouwtoke te Sentani zal zijn: woensdag 14 december a.s.

VERGADERING

ADVISERENDE RAAD

De eerstvolgende vergadering van de Adviserende Raad voor Hollandia zal plaats hebben op maandag 12 december a.s. in het H.B.S.-clubgebouw te Hollandia. Aanvang 19.00 uur.

VOOR EEN GOED KERSTDINER

„MOONLIGHT BAY“

Bestelling tot 20 december a.s. menu's ter inzage.

3082

LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK

Maandag: Biak- Amsterdam-Cs (06.30 u)
 Dinsdag: Biak- Manokwari- Sorong- Amsterdam-Cs- Djakarta.
 Woensdag: Merauke- Tanahmerah.
 Donderdag: Wamena.
 Vrijdag: Biak- Manokwari- Sorong.
 Zaterdag: Biak- Manokwari- Sorong- Fakfak- Genjem- Lae- Sydney- Amsterdam-Cs.
 Voor nadere inlichtingen tel. Hla. 296.

NIEUW GUINEA KOFFIE:
 het zuivere onvermengde product van dit land.
 Proeft U deze koffie eens.
 Elk pondje of kilo VERS gemalen en verkrijgbaar bij:
BLOEMENHANDEL "FELIX"
 telefoon Hla. 77.

3073

"CENTRAAL ZIEKENHUIS"
 Dr. H. Neeb, internist houdt tot nadere aankondiging geen spreekuur.

V.H.O — MEDEDELING

Hierbij wordt aan alle belanghebbenden medegedeeld, dat de voetbalvelden Noordwijk en Berg en Dal van 15 december 1960 t/m 15 februari 1961 voor sportbeoefening **GESLOTEN** zijn in verband met de jaarlijkse rustperiode en grote onderhoudswerkzaamheden.
V.H.O - BESTUUR.

TE KOOP: FORD-ANGLIA 1956
 plusminus 35000 km. gelopen. Verder Blank eiken dressoir en Ladenkastje.
 Van Loo — Van Hasselstr. 673,
 Dok V, beneden.

3091

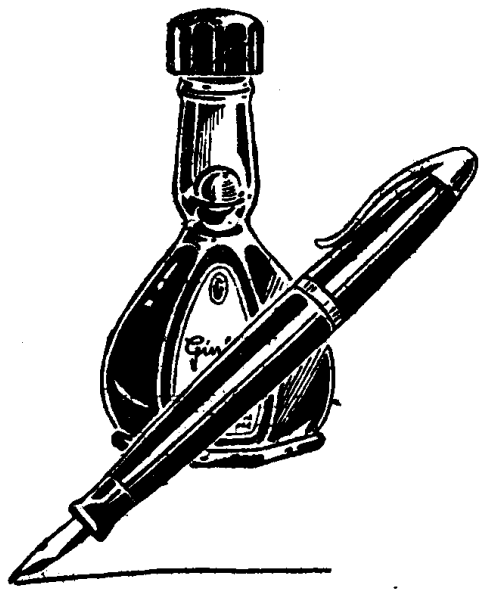
Geoentjes

"DE WIGWAM" hedenavond vanaf 18.00 uur **GESLOTEN**. Morgen nassikoening, saté. 3090

Tuingereedschap, Plastic-verven en diverse verdunners. **NIMROD**. 3089

Zojuist vernemen wij, dat er vanmorgen "ergens in Hollandia" een militaire parade is gehouden. Hoewel de autoriteiten hun best hebben gedaan om dit evenement geheim te houden, zijn zij er toch niet in geslaagd te verhinderen dat onze medewerkers er lucht van kregen. We beschikken dan ook nu reeds over enkele belangrijke gegevens met betrekking tot de gevoerde operaties.
 Er wordt echter nog overleg gepleegd over de vraag of het raadzaam is ze nu reeds wereldkundig te maken.

Red.

Diverse enveloppen o.a. Apte-, Dienst-Lange luchtpost en Kwarto Bank enveloppen.

Nog een beperkte hoeveelheid

Kerstlopers en Servetten, Kerstklokken Kerststijp papier.

VERKRIJGBAAR BIJ
BOEKHANDEL GEBR. TERLAAK

MET FOTO'S, SPORT EN SPEELGOED. HOUDT MEN UW KINDEREN ZOET.

„VAN LEUVEN“ -ORANJELAAN

Bij de **N.V. PACIFIC IMPORT MAATSCHAPPIJ te HOLLANDIA**

is plaats voor een **VROUWELIJKE KRACHT** voor type- en administratieve werkzaamheden.

Sollicitaties gaarne ten kantore Oranjelaan.

4711
 door
 kwaliteit
 het
 Wereldmerk

*Onvergetelijke
 liefstalligheid*

met

4711 TOSCA's

onvergetelijke geur ...

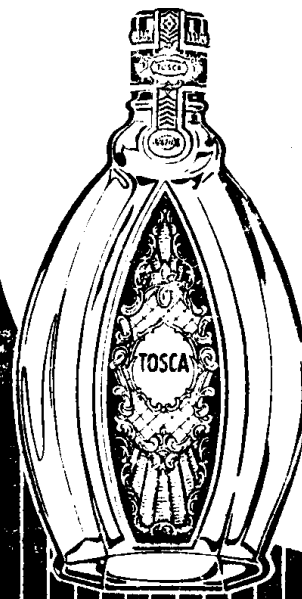
4711 "TOSCA" Eau de Cologne

paart de bloesem-frisse

"4711" Echte Eau de Cologne

aan de opwindende geur van

4711 "TOSCA" Parfum

4711

TOSCA
 EAU DE COLOGNE

4711 KEULEN / RIJN

A 59/14

HEEFT U NOG GEEN

Kerst en/of

Nieuwjaars -advertentie opgegeven?

TOT 15 DECEMBER a.s. KUNNEN WIJ DEZE NOG AANNEMEN. HAAST U ! VOORKOM DAT U UW GELUKWENSEN NIET MEER KUNT PLAATEN WEGENS PLAATS OF TIJDGEBREK.

De boekhandel te Hollandia heeft zojuist ontvangen het bekende nieuwe boek

PLESMAN

een biografie van Dr. A. Plesman geschreven door Anthony van Kampen. Gebonden in prachtband f. 9,75

HET LEVEN VAN DR. PLESMAN

Wij maken onze lezers attent op de heden in ons blad opgenomen advertentie inzake het nieuw verschenen boek "PLESMAN" geschreven door Anthony van Kampen, die momenteel een bezoek aan dit land brengt.

De uitgever schrijft over dit boek o.a. "Anthony van Kampen interesseert zich in het bijzonder voor het onderwerp "transport". Hij was De autor om aan het leven van Albert Plesman een boek te wijden. Van Kampen mocht voor de samenstelling van dit boek beschikken over tal van nooit in de openbaarheid gekomen brieven en privé bescheiden van Plesman en over een schat van documentatie-materiaal uit de archieven van de KLM.

Plesman mag van onalledaags formaat zijn geweest, niets menselijks was hem vreemd. Dat blijkt wel zeer duidelijk uit zijn houding in dagen van glorie zowel als in de trieste tijden van tegenslagen. Slagen die hem wel deden buigen, maar die hem niet braken.

REX THEATER

Zondag 11/12 Matinee "BROKEN LANCE", met Robert Wagner, Jean Peters, Richard Widmark. Entree f. 1,-

ORIENT THEATER

vertoont heden 10/12 en morgen 11/12 "THE TWO-HEADED SPY"

met Jack Hawkins, Gia Scala en Alexander Knox. Verbluffende onthullingen omtrent de methoden der Geheime Dienst. De fantastische daden van de meester-spion der Tweede Wereldoorlog.

Haven zondag 11/12: Matinee "DU BIST MUSIK" met Caterina Valente. Een goede show-film. Aanvang 10.15 uur. Holl. Binnen heden 10/12: "ALOHA" met D. Harris.

Sentani: morgen 11/12: "ALOHA" met Daeng Idris.

Radioprogramma

Vervolg radioprogramma van pag 3

Overige uitzendingen.

Maandag t/m vrijdag (30,8 m).
 06.30 uur: Na de douche (gr. muz.) 06.45 uur: Nieuws in het kort (behoudens maandag). 07.30 uur: Sluiting.
 Maandag t/m vrijdag (30,8 m).
 10.00 uur: Muziek in de ochtend (gr. muz.) 10.45 uur: De RONG-express met nieuwtjes allegaer ... van hier en daar. 11.00 uur: Sluiting.
 14.15 uur: Lunchmuziek (gr. muz.) 14.30 uur: Nieuws. 14.45 uur: Sluiting.